

ærede Reformpartis gode Villie. Jeg tror paa den gode Hensigt. Jeg tror, der bagved den smaatskaarne, ja, jeg kunde gerne sige bondefangeragtige politiske Taktik har ligget en virkelig god Villie til at gøre noget godt og stort for vort Fædreland. Jeg kan gaa endnu videre i Indrømmelse overfor det ærede Medlem, og det er alvorligt ment (Latter). Ja, det klæder Dem ikke, de Herrer, at være saa overlegne og sidde og le her; det have De kunnet før; mig generer det ikke; men jeg synes, at for Deres egen Skyld skulde De lade være. Jeg tror, som sagt, man godt kan indrømme, i hvert Fald kan jeg efter det Kendskab, jeg har til det ærede Medlem fra Ringkøbing, meget gerne indrømme, at han specielt er i Besiddelse af den herlige Egenskab, jeg sætter Pris paa, den at kunne se bort fra personlig Fordel. Jeg har nemlig aldrig troet om det ærede Medlem, at han havde nogen særlig personlig Interesse; jeg tror, han har den Egenskab at kunne se bort fra personlig Fordel, hvis han dermed har troet at kunne gavne det Samfund, han er Medlem af. Det er jo ret almindeligt, at Modstandere bedømme det ærede Medlem fra Ringkøbing som en meget klog Mand, men tillige som en af den Slags falske Naturer; som altid gaa med en Ræv bag Øret. Jeg deler ikke dette Syn paa ham; tværtimod, jeg ser snarest omvendt. Jeg vil ikke paa ham anvende de bekendte Linier i Sven Dufva-Visen: „Et daarligt Hoved havde han, men Hjertet, det var godt“. Men jeg vil sige, at hvis det ærede Medlems Hoved havde været ligesaa godt som hans Hjerte, saa tror jeg for mit Vedkommende aldrig, jeg egentlig var bleven det ærede Medlems Modstander. Det er ret almindeligt, at man forveksler Fiffighed med Klogskab. Det ærede Medlem har ubestridt vist store Evner i Retning af Fiffighed med Hensyn til at komme til Magten, men han har derimod efter min Mening vist for lidt Klogskab med Hensyn til at bruge Magten, da han fik den. Hvis det ærede Medlem havde brugt Magten paa en saadan Maade, at jeg for mit Vedkommende kunde have erkendt, at det havde været til virkelig Lykke for vort Fædreland, da skulde jeg gerne have været den første til at tilgive ham, at hans Taktik og Midler ikke vare efter mit Hoved, og saa skulde den Kritik af hans Taktik, jeg her har fremsat, ikke være kommen. Men det er netop det, jeg ikke har kunnet se. Det er netop det, der efter min Mening er den store Brist ved det ærede Medlem, at han ikke har

kunnet bruge Magten saadan, at det virkelig blev til Lykke for Samfundet. Hvis man ser paa Frugten og Resultaterne af det ærede Medlems Regimente, kan man ikke trods personlig Velvillie — og det ærede Medlem, som lo saa ivrigt før, maa gerne le igen, men jeg mener, jeg ser personlig velvilligt paa det ærede Medlem fra Ringkøbing — andet end dømme strengt om det. Det er mit Syn paa det, at den økonomiske Misère, vi for Tiden befinde os i, baade med Hensyn til Statskassen og Samfundet, om ikke just er skabt af — det vil jeg ikke sige — saa dog i hvert Fald er fremhjulpen og i betydelig Grad forøget af Reformpartiets og det ærede Medlems finansielle Styrelse. Det er mit Syn paa det, at Reformpartiets finansielle Styrelse i Virkeligheden har bragt Landet større Tab, end Alberti har bragt det ved alle sine Tyverier og Bedragerier tilsammen. Ja, jeg ser endogsaa saadan paa det, at man kunde godt sige, at Alberti, den Dag han meldte sig som Bedrager, har gavnet Samfundet for større Værdier, ved at han samtidig fjernede det ærede Medlem fra Statsstyrelsen, end de Penge, han har stjaalet fra os. Den Sandhed, som det ærede Medlem fra Ringkøbing (J. C. Christensen) sikkert gerne vil indrømme Rigtigheden af, hvor det gælder det enkelte Menneske, den Sandhed, at det er paa økonomisk Selvstændighed, al Selvstændighed og al Frihed hviler, har det ærede Medlem efter min Mening ikke haft Spor af Forstaaelse af eller Betingelse for at overføre paa det Samfund, han har styret.

Jeg skal nu forsøge paa saa kort, som det er muligt, at fremdrage Hovedtrækkene i det, som jeg mener har været karakteristisk for vor Statsstyrelse i den Tid, det ærede Medlem fra Ringkøbing har staaet ved Statsroret. Som det vil fremgaa af det foregaaende, sætter jeg, som jeg har sagt tidligere, det ærede Medlem fra Ringkøbing personligt højt. Naar jeg kommer til at nævne hans Navn, er det som sagt kun, fordi det staar i saa absolut og intim Forbindelse med det Emne, som jeg behandler. Jeg mener, at enhver Sag for at bedømmes retfærdigt, maa bedømmes fra flere Sider, og saaledes mener jeg ogsaa her. Jeg mener, at naar man vil være retfærdig overfor Reformpartiet — og det ønsker jeg at være —, maa man se dets Styrelse fra alle de Sider, det overhovedet er muligt. Jeg ønsker at se Reformpartiets Virksomhed fra 4 Sider, som jeg vil nævne, den politiske, den humane,